SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI SZCZYTNIKI

w gminie Szczytniki

Dokument sporządzony przez przedstawicieli
Grupy Odnowy Wsi:
Bogumił Bider, Jadwiga Stanecka

z udziałem moderatorów: Marii Nowak, Iwony Bańdosz

SIERPIEŃ 2016

SPIS TREŚCI

1. Charakterystyka miejscowości 3

2. Karta diagnozy zaawansowania Odnowy Wsi wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie 4

3. Analiza zasobów 7

4. Analiza SWOT 11

5. Analiza potencjału rozwojowego wsi 12

6. Wizja wsi 13

7. Program długoterminowy Odnowy Wsi 14

8. Program krótkoterminowy Odnowy Wsi na okres VIII 2016 - VIII 2018 16

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOSCI SZCZYTNIKI

Szczytniki to miejscowość gminna w powiecie kaliskim.

W średniowieczu była to wieś służebna grodu kaliskiego. W XVIII w. była własnością Łubieńskich, którzy wybudowali dwór stojący do dzisiaj. Jak podaje Marian Brandys "Feliks Łubieński jako pierwszy sprowadził do Polski ziemniaki i uprawiał je w swoich Szczytnikach pod Sieradzem".

W rękach Łubieńskich wieś pozostawała przez 150 lat. Łubieńscy rozwinęli gospodarkę hodowlaną, tkactwo płócienne, zajmowali się ulepszaniem upraw, zakładaniem ogrodów, pasiek, chmielników.

W październiku 1793 r. w Szczytnikach u Feliksa Łubieńskiego przebywał król pruski Fryderyk Wilhelm II Hohenzollem. Król był goszczony w obecności około stu przedstawicieli szlachty. Wkrótce Feliks Łubieński, za wstawiennictwem króla pruskiego, zamienił Szczytniki wraz z Kalinową na starostwo guzowskie z ośrodkiem w Guzowie.

Szczytniki to także miejsce urodzenia Tomasza Łubieńskiego - generała wojsk Królestwa Polskiego i założyciela znanej firmy "Łubieński i Spółka".

Obecnie w Szczytnikach znajduje się zabytkowy pomnik Augustyna Kordeckiego, przeora paulinów z Jasnej Góry, wsławionego obroną klasztoru przed Szwedami, urodzonego w Iwanowicach oraz zabytkowy dwór rodziny Łubieńskich.

Ponadto na terenie miejscowości funkcjonuje Zespół Szkół (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum), Przedszkole, Ochotnicza Straż Pożarna, Gminna Biblioteka Publiczna oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI
wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Szczytniki **Sołectwo: Szczytniki** **Liczba mieszkańców: 755**

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka	X	brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne	X	zawiązana grupa odnowy wsi		opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	**X**
	porządkowanie wsi	X				
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)	X	podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi	X	planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	**X**
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć					
B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	

	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi		proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„koalicja" organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		projektowanie działań (projekty)	
					pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		liczne stowarzyszenie odnowy wsi		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	powszechna odnowa prywatnych posesji				promocja wsi	
D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	ukształtowane „centrum wiejskie"		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	

	projekty kreujące „wieś tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi					

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Miejsce i data przeprowadzenia wizji: Szczytniki 23.08.2016

Uczestnicy: Bogumił Bider

Krótka charakterystyka wsi: Szczytniki to miejscowość w gminie Szczytniki, w powiecie kaliskim. W Szczytnikach mieści się siedziba gminy, aktywnie działa Ochotnicza Straż Pożarna. Infrastruktura publiczna to budynek szkoły (SP i Gimnazjum), przedszkola, wielofunkcyjne boisko sportowe, remiza OSP, plac zabaw przy szkole oraz tereny zielone. Zabudowa jest dość skupiona. Na terenie wsi znajduje się kościół.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną (płyta CD).

Data: 23.08.2016.

Sporządziła: Maria Nowak, Iwona Bańdosz

ANALIZA ZOSOBÓW

ANALIZA ZASOBÓW – część I					
RODZAJ ZASOBU*		**Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje**	**Znaczenie zasobu** (odpowiednio wstaw X)		
			MA-ŁE	DUŻE	WYRÓŻNIA-JĄCE
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	teren równinny	X		
	stan środowiska	dobry		X	
	walory klimatu				
	walory szaty roślinnej				
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	zabytkowy park, pomniki przyrody			X
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	dwa stawy gminne		X	
	wody podziemne				
	gleby	średniej klasy III-V	X		
	kopaliny				
	walory geotechniczne				
KULTUROWY	walory architektury				
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	szkoła, plac zabaw, boisko, remiza, tereny zielone			X
	walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	zabudowa ulicówka	X		
	zabytki i pamiątki historyczne	pomnik księdza Kordeckiego			X
	osobliwości kulturowe				
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	kościół		X	
	święta, odpusty, pielgrzymki	odpust bł. Bogumiła		X	
	tradycje, obrzędy, gwara	kolędnicy, pyrczok		X	
	legendy, podania i fakty historyczne	pochodzenie miejscowości			X
	przekazy literackie				
	ważne postacie i przekazy historyczne	historia		X	
	specyficzne nazwy	Kobylarka, Wawry, Tekliny		X	
	specyficzne potrawy	pyrczok		X	
	dawne zawody				
	zespoły artystyczne, twórcy				

ANALIZA ZASOBÓW – część II

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw **X**)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	prywatne działki		X	
	działki pod domy letniskowe				
	działki pod zakłady usługowe i przemysł				
	pustostany mieszkaniowe				
	pustostany poprzemysłowe	gorzelnia		X	
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	spichlerz			X
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	place publicznych spotkań, festynów	teren przy szkole, park przy budynku gminy			X
	sale spotkań, świetlice, kluby	Remiza strażacka		X	
	miejsca uprawiania sportu	boisko Orlik, sala gimnastyczna			X
	miejsca rekreacji	plac zabaw, ścieżka zdrowia przy szkole, boisko		X	
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	około 2 km ścieżki rowerowej		X	
	szkoły	Zespół Szkół (SP i Gimnazjum)			X
	przedszkola	Przedszkole "Tęcza"		X	
	biblioteki	Biblioteka gminna		X	
	placówki opieki społecznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej		X	
	placówki służby zdrowia				
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	wodociąg, kanalizacja częściowa		X	
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	droga krajowa i drogi gminne, częściowo oświetlone		X	
	chodniki, parkingi, przystanki	chodnik w centrum, parkingi		X	
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	sieć telefoniczna i dostęp do internetu sieciowy i bezprzewodowy		X	
	telefonia komórkowa	dostęp do sieci komórkowych, słaby zasięg w części wsi		X	

	inne				

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw **X**)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	Szkoła, Przedszkole, Urząd Gminy		X	
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	ubój drobiu, stolarnie, stacja paliw, mech. samochodowy		X	
	gastronomia	dwie restauracje		X	
	miejsca noclegowe				
	gospodarstwa rolne	gospodarstwa rolne-uprawy roślin		X	
	uprawy hodowle	szklarnie		X	
	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
	zasoby odnawialnych energii				
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę				
	środki wypracowywane				
MIESZKANCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi	sołtys, prezes straży		X	
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
	osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	nauczyciele, przedsiębiorcy, technicy		X	
	przedsiębiorcy, sponsorzy	Sklep	X		

	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	powszechny dostęp do internetu		X	
	pracownicy nauki				
	związki i stowarzyszenia	OSP		X	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)				
	współpraca zagraniczna i krajowa				
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	"Wiadomości Szczytnickie"	X		
	książki, przewodniki				
	strony www	Urzędu Gminy,szkolna	X		

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). *Opracowanie: Ryszard Wilczyński*

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	**SŁABE STRONY** (słabości wewnętrzne)
1. Szkoła Podstawowa i Gimnazjum. 2. Boisko sportowe "Orlik". 3. Boisko sportowe Klubu Sportowego "Szczyt-Szczytniki". 4. Dom ludowy z remizą strażacką. 5. Urząd Gminy. 6. Zabytkowy park ze stawami. 7. Przedszkole gminne. 8. Pomnik księdza Kordeckiego. 9. Dwie restauracje. 10. Stacja paliw. 11. Spółdzielnia Kółek Rolniczych. 12. Kościół z cmentarzem. 13. Ochotnicza Straż Pożarna. 14. Placówka Poczty Polskiej. 15. Bank Spółdzielczy. 16. Sklepy spożywcze i przemysłowy. 17. Weterynaria. 18. Wodociąg i kanalizacja. 19. Kolędnicy. 20. Pyrczok.	1. Brakujące oświetlenie uliczne. 2. Zbyt mało chodników. 3. Zbyt mało ścieżek rowerowych. 4. Część dróg nieutwardzona. 5. Brak kanalizacji deszczowej. 6. Mała aktywność mieszkańców 7. Brak funduszu sołeckiego 8. Mała promocja wsi

SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	**ZAGROŻENIA** (zagrożenie płynące z otoczenia)
1. Blisko do miasta powiatowego. 2. Dostępność środków unijnych. 3. Dobre położenie - droga krajowa 4. Programy Wielkopolskiego Urzędu Marszałkowskiego.	1. Emigracja wykształconej młodzieży 2. Duże natężenie ruchu na drodze krajowej. 3. Bezrobocie.

Analiza potencjału rozwojowego wsi

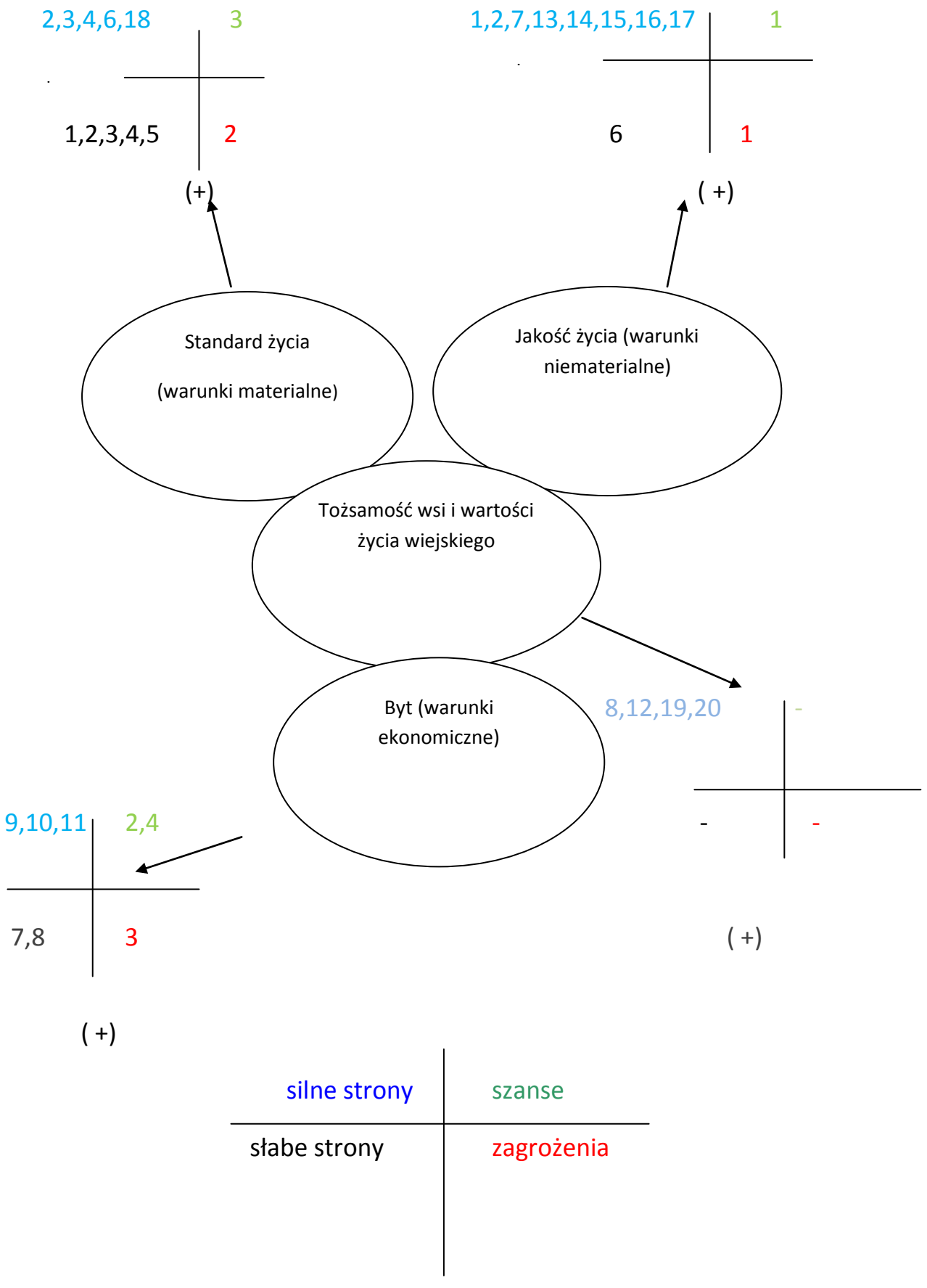

silne strony	szanse
słabe strony	zagrożenia

WIZJA WSI :

Szczytniki - kompleksowa odnowa wsi, szczytem naszych marzeń.

Szczytniki to wieś, w której czujemy się dobrze i bezpiecznie. Jesteśmy odpowiedzialni za siebie nawzajem i za całą społeczność, pomagamy sobie.

Aktywnie uczestniczymy w różnych wydarzeniach. Promujemy naszą miejscowość w internecie i na różnego rodzaju kiermaszach, wystawach i festynach.

Dbamy o czystość na drogach, chodnikach i o estetykę własnych posesji.

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI

Wizja wsi: Szczytniki - kompleksowa odnowa wsi szczytem naszych marzeń.

a				II. Program rozwoju
1. CELE **Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?**	**2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)**		**3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)**	**Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?**
	ZASOBY których użyjemy	**ATUTY** **silne strony i szanse jakie wykorzystamy**	**BARIERY** **Słabe strony jakie wyeliminujemy** **Zagrożenia jakich unikniemy**	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Kultywowanie tradycji	- budynek szkoły - remiza strażacka	- Ochot. Straż Poż. - kolędnicy - pyrczok - dostępność środków unijnych. - programy WUM. - SP i Gimnazjum	- mała aktywność mieszkańców - emigracja wykształconej młodzieży - brak funduszu sołeckiego - bezrobocie	1. Organizacja kursów kulinarnych. 2. Organizacja konkursów na stoły dożynkowe. 3. Organizacja konkursów na temat historii wsi
B. STANDARD ŻYCIA				
1. Rozbudowa wiejskiej infrastruktury publicznej	- drogi gminne - częściowe oświetlenie uliczne	- dostępność środków unijnych - programy Wielkopolskiego Urzędu Marszałk.	- brakujące oświetlenie uliczne - zbyt mało chodników - zbyt mało ścieżek rowerowych - część dróg nieutwardzona - brak kanalizacji deszczowej - duże natężenie ruchu na drodze krajowej.	1. Budowa kanalizacji deszczowej. 2. Budowa chodników. 3. Budowa ścieżek rowerowych. 4. Uzupełnienie oświetlenia ulicznego. 5.Budowa dróg utwardzonych

C. JAKOŚĆ ŻYCIA				
1. Współpraca sąsiedzka. 2. Poprawa estetyki wsi	- budynek szkoły - boisko sportowe - remiza strażacka	- dwie restauracje - dostępność środków unijnych	- mała aktywność mieszkańców - emigracja wykształconej młodzieży - bezrobocie - brak funduszu sołeckiego	1.1. Organizacja systemu pomocy osobom starszym 1.2. Organizacja wyjazdów integracyjnych 2.1. Organizacja konkursów na najładniejszą zagrodę
D. BYT				
1. Promocja wsi. 2. Rozwój przedsiębiorczości.	- budynek szkoły - remiza strażacka	-- dostępność środków unijnych - programy Wielk. Urzędu Marszałk. - dwie restauracje	- emigracja wykształconej młodzieży - bezrobocie - mała aktywność mieszkańców - brak funduszu sołeckiego - mała promocja wsi	1.1. Uruchomienie strony internetowej 1.2. Organizacja stoisk promocyjnych wsi na festynach, wystawach, kiermaszach 2.1.Organizacja szkoleń z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej.

WIELKOPOLSKA ODNOWA WSI

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI na OKRES sierpień 2016 - sierpień 2018

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólne działanie	Wyjazd integracyjny	Tak	Nie	5	4
Na czy nam najbardziej zależy?	Odprowadzeniu wody deszczowej	Budowa systemu odprowadzania wody deszczowej	Nie	Nie	10	1
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak funduszy	Uruchomienie funduszu sołeckiego	Nie	Tak	7	2
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Zaangażowanie większej liczby mieszkańców	Cykliczne spotkania tematyczne z mieszkańcami	Tak	Tak	2	5
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Zmobilizowanie mieszkańców do odnowy posesji	Konkurs na najładniejszą zagrodę	Tak	Nie	6	3
Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł?		"Budowa systemu odprowadzania wody deszczowej" - PROW				

Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi:
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:

Marek Bąkowski, Edward Szmatałowski

Bogumił Bider, Jadwiga Stanecka

Podpis moderatorów odnowy wsi:

Maria Nowak, Iwona Bańdosz

Załączniki:

1. **Listy obecności na warsztatach sołeckich**
2. **Dokumentacja zdjęciowa z przeprowadzonej wizji terenowej (płyta CD).**